

Seat No. : _____

DE-115

December-2021

B.A., Sem.-III

CC-203 : Economics

(Economic Development & Economic System – I)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

વિભાગ – I

નીચેનામાંથી ગમે તે ત્રણના ઉત્તર લખો :

1. આર્થિક વૃદ્ધિ અને આર્થિક વિકાસનો અર્થ સમજાવી, આર્થિક વૃદ્ધિ અને આર્થિક વિકાસ વચ્ચેનો તફાવત ચર્ચો. 14
2. આર્થિક વિકાસના નિર્દેશક તરીકે 'જીવનની ભૌતિક ગુણવત્તાનો આંક' – માપદંડ ચર્ચો. 14
3. સમતોલ વિકાસ એટલે શું? સમતોલ વિકાસનું નર્કર્સનું મોડેલ સમજાવો. 14
4. અસમતોલ વિકાસ એટલે શું? અસમતોલ વિકાસની મર્યાદાઓ જણાવો. 14
5. માનવ વિકાસ આંક એટલે શું? માનવ વિકાસ આંકના ખ્યાલની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. 14
6. માનવ ગરીબી આંકનો ખ્યાલ સમજાવો. 14
7. વહીવટ અને સંચાલનનો અર્થ આપી, બંને વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. 14
8. પારદર્શિતા એટલે શું? તેનું મહત્ત્વ સમજાવો. 14

વિભાગ – II

9. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો : (ગમે તે ચાર) 8
 - (1) કયો ખ્યાલ ગુણાત્મક છે ?
 - (a) માથાદીઠ આવક
 - (b) આર્થિક વૃદ્ધિ
 - (c) આર્થિક વિકાસ
 - (2) PQLIની ગણતરી કરવા માટે વાસ્તવિક માથાદીઠ આવકને ધ્યાનમાં લેવામાં આવે છે.
 - (a) સાચું
 - (b) ખોટું
 - (c) અચોક્કસ

- (3) ‘પ્રારંભિક શક્તિશાળી પ્રયાસ’ નો સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો ?
 (a) રોડાન (b) હર્ષમેન (c) નક્સ
- (4) હર્ષમેને કયા ક્ષેત્રના વિકાસને અગ્રતા આપવાની ભલામણ કરી છે ?
 (a) ખેતીક્ષેત્ર (b) ઉદ્યોગ ક્ષેત્ર (c) સેવાક્ષેત્ર
- (5) નીચેનામાંથી કયા આંકમાં સ્ત્રી-પુરુષ વચ્ચેના તફાવતને ધ્યાનમાં લેવાય છે ?
 (a) HPI (b) HDI (c) GDI
- (6) માનવ વિકાસ આંકનો ખ્યાલ કોણે સમજાવ્યો ?
 (a) મહેબૂબ-ઉલ-હકક (b) ટોડેરો (c) કિન્ડલ બર્જર
- (7) _____ એ વહીવટની સફળતા માપવાના માપદંડો છે.
 (a) વહીવટ અને સંચાલન
 (b) પારદર્શિતા અને જવાબદારી
 (c) રાજ્યસત્તા અને સંચાલન
- (8) સંચાલનનો ખ્યાલ _____ બાબતો સાથે સંકળાયેલો છે.
 (a) આર્થિક (b) બિન-આર્થિક (c) રાજકીય

Seat No. : _____

DE-115

December-2021

B.A., Sem.-III

CC-203 : Economics

(Economic Development & Economic System – I)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

PART – I

Attempt any **three** of the following question.

1. Explain the meaning of economic growth and economic development. Discuss the difference between economic growth and economic development. **14**
2. Discuss 'The Physical Quality of Life Index' (PQLI) measure as an indicator of economic development. **14**
3. What is Balanced Growth ? Explain the concept of Prof. Nurkse's balanced growth. **14**
4. What is unbalanced growth ? Explain the limitations of unbalanced growth. **14**
5. What is Human Development Index ? Discuss the concept of 'Human Development Index' in detail. **14**
6. Explain the concept of Human Poverty Index (HPI). **14**
7. Define Administration and Management. Explain the differences between them. **14**
8. What is Transparency ? Explain importance of Transparency. **14**

PART – II

9. Choose the correct option. (any **four**) **8**
 - (1) Which concept is qualitative ?
 - (a) Per capita income
 - (b) Economic growth
 - (c) Economic development

- (2) To calculate PQLI, real per capita income is considered.
- (a) True
 - (b) False
 - (c) Not sure
- (3) Who introduced the theory of 'Big Push' Effort ?
- (a) Rodan
 - (b) Hirschman
 - (c) Nurkse
- (4) Hirschman recommended the priority of development of which sector ?
- (a) Agricultural Sector
 - (b) Industrial Sector
 - (c) Service Sector
- (5) In which index the difference between men and women is considered from following ?
- (a) HPI
 - (b) HDI
 - (c) GDI
- (6) Who introduced the concept of HDI ?
- (a) Mehboob-ul-Haque
 - (b) Todero
 - (c) Kindle Berger
- (7) _____ are the criteria for measuring the success of an administration.
- (a) Administration and Management
 - (b) Transparency and Accountability
 - (c) Governance and Management
- (8) The concept of management is associated with _____ matters.
- (a) Economical
 - (b) Non-economical
 - (c) Political
- _____